

Teksti: Hieroja ja luontaisterapeutti Tiia Mellin, Luontaishoitola Rephlex & eläintenkouluttaja Sari Paavilainen, Koirakoulu Visio

Vetääkö koirasi hihnassa?

Hihnassa vetäminen on yksi yleisimpiä ongelmia – Koirakoulu Vision nettisivuilla olleen kyselyn mukaan hihnäkäytösongelmia oli lähes 80% vastaajista (vastaajia 145). Mukaan laskettiin vastaukset, joissa ilmoitettiin pahimman ongelman olevan hihnassa vetäminen tai remmissä räyhääminen. Räyhääminen tapahtuu aina kireällä hihnalla, ja kun hihnäkäytös korjaantuu, vähenee räyhääminenkin. Oletko joskus nähnyt hihna löysällä räyhäävän koiran?

Terveydelliset seikat – myös taluttajan!

Vetäminen kaulapannassa ei rasita ainoastaan koiran niskaa vaan koko kehoa. Etujalan liike lähtee kallonpohjasta. Jännitykset kaulan alueella vaikuttavat etujalan liikkeisiin, mikä voi näkyä lyhentyneenä liikeratana tai jopa ontumisena. Liikkumiseen tarvittavan voiman pitäisi lähteä koiran takaosan vahvoista lihaksista etuosan ohjatessa liikettä. Remmissä vetävä koira siirtää painopistettä eteenpäin ja jännitykset kulkevat läpi selän, aikaansaaden lihasjumeja koko matkalle. Liike ei ole rennon vapautunutta, kuten sen pitäisi olla.

Se, että koira kiskoo remmissä, ei ole ainoastaan koiran ongelma vaan myös remmin toisessa päässä oleva kärsii. Ihminen joutuu jännittämään omat niska-hartiaseutunsa lihakset, kun pitää vastaan omalla lihasvoimallaan. Samoin koiran yllättävät nykäisyt tuntuvat myös taluttajan kehossa ja voivat aiheuttaa vakaviakin tapaturmia, varsinkin liukkailla keleillä.

Ulkoiluvälineet

Kaulapanta

Kaulapantaa pitäisi käyttää ainoastaan koiralla, joka ei vedä. Mitä kapeampi panta, sitä vaarallisempi se on koiran vetäessä. Käytä aina niin leveää kaulapantaa, että se peittää vähintään kaksi nikamanväliä. Pahimpia ovat metalliset pannat.

Koira ei ole ainoa remmistä vetävä osapuoli. Myös taluttaja voi kovin helposti syyllistyä koiran vetämiseen. Hyvin tyypillinen näky on haisteleva koira ja kiireinen lenkittäjä, joka nykäisee koiran hajulta, jotta matka jatkuisi. Tämäntyyppinen nykäisy on kaikkein vaarallisin. Yleensä veto kohdistuu yläniskaan/kallonpohjaan, mikä on suojatonta aluetta. Nykäisy on myös rennosti haistelevalle koiralle yllättävä. Rennot lihakset eivät anna suojaa vaan nykäisy kohdistuu suoraan kaularangan nikamiin. Yksikin tarpeeksi kova nykäisy voi olla koiralle todella haitallinen. Koiran vetämiseen puuttuminen nykäisemällä koiraa takaisin on täysin järjetöntä. Se ei koskaan johda siihen, että koira oppisi olemaan vetämättä. Se aiheuttaa turhaa kipua ja on vahingollista niskanikamille.

Pitkäaikainen vetäminen voi aikaansaada pysyviä nikamamuutoksia, kuten luupiikkejä. Pahatkaan vauriot eivät välttämättä näy koiran käytöksessä ulospäin heti, vaan koira saattaa alkaa oireilemaan vasta vuosien kuluttua.

Valjaat

Valjaiden käyttö vetävällä koiralla on ehdotonta. Valjaissa koira vetää lihaksillaan, ei niskanikamillaan. Lihasjumit saa aina hierottua pois, mutta nikamamuutoksia ei voi korjata.

Valjaita valittaessa on tärkeää, että ne todella istuvat koiralle hyvin. Kannattaa myös kiinnittää huomiota valjaissa oleviin koviin kohtiin kuten solkiin ja lukkoihin. Ne painavat ja voivat aiheuttaa todella kipeitä ruhjeita.

Valjaiden huono puoli on se, että koira saa vetämiseen huomattavasti enemmän voimaa kuin kaulapannan kanssa. Tämä voi olla taluttajalle suuri ongelma. Isokokoinen koira on vahva ja sitä voi olla vaikea hallita, jos se vetää koko kehollaan. Valjaisiin siirtyminen on koiran kannalta turvallisempaa, mutta se ei yleensä vielä ratkaise varsinaista ongelmaa. Satunnaisesti näin voi kuitenkin käydä: koira, joka vetää kivusta pois päin, saattaa lopettaa vetämisen valjaisiin siirryttäessä.

Kuonopanta ja vedonestovaljaat

Kuonopanta on hyvä lisäapu koulutusvaiheessa. Sitä ei missään nimessä ole tarkoitettu päivittäiseen loppuelämän käyttöön. Oikein käytettynä kuonopanta voi koulutusvaiheessa olla avuksi, mutta väärinkäytettynä se voi olla todella vaarallinen. Koira oppii yllättävän nopeasti vetämään myös kuonopannan kanssa. Se jännittää niskalihakset, jolloin kiskominen onnistuu vallan mainiosti. Tämä luonnollisesti jumittaa niskalihakset.

Vedonestovaljaat aiheuttavat kivuliaan paineen herkkiin kohtiin, kuten kainaloihin. Rankaisukeskeiset ulkoiluttamisvälineet eivät ole reiluja koiran kannalta. Ulkoilun pitäisi olla miellyttävää ja rentouttavaa koirallekin, ei kivuliasta.

Miksi koira sitten vetää hihnassa?

Luulisi, että vetäminen ei ole koiralle kovinkaan miellyttävää. Miksi se silti vetää?

Syyt hihnassa vetämiselle ovat selvät:

- koira on nopea: sen luontainen liikkumisvauhti on nopeampi kuin ihmisen
- koira on utelias: ulkona on paljon mielenkiintoista tutkittavaa ja syötävää
- koira vetää pois päin kivusta

Koirat ovat älykkäitä eläimiä, jotka rakastavat toimintaa. Ympäristön tutkiminen on yksi koiran psyykkisen hyvinvoinnin kannalta erittäin tärkeä puuha, jota jokaisen koiran tulisi saada harrastaa riittävästi. Useinkaan taluttajan kärsivällisyys ei riitä siihen, että koira saisi riittävän kauan tutkia yhtä hajua.

Vetäminen on aina opittu käytös. Käytöstä kannattaa lähteä muokkaamaan mahdollisimman ajoissa. Terveydelliset riskit vähenevät ja käytöksen muokkaaminen on sitä helpompaa, mitä vähemmän aikaa koira on hihnassa vetänyt. Jokainen koira – myös se paatunein kiskoja - on mahdollista

kouluttaa uudelleen suhteellisen lyhyessä ajassa. Jos omat taidot eivät riitä, kannattaa ottaa yhteyttä koulutuksen ammattilaiseen. Vetäminen ei katoa itseksensä. Joka kerta, kun koira vetää lenkillä, vahvistuu tämä käytös.

